

Územní plánování jako nástroj pro adaptaci na klimatickou změnu

Říjen 2022

Petra Kolínská

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

| Nadace OSF

VDV
VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Nadace Olga Havlové

SKAUTSKÝ
INSTITUT

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Územní plánování v praxi

- ✓ [Pivo přes ulici](#)
- ✓ Město krátkých vzdáleností – zkoumejme širší kontext
- ✓ Kvalita a styl našeho každodenního života
- ✓ Hluboké/ někdy nevratné stopy ve fyzickém prostředí

O čem to dnes bude

- ✓ Vybrané parametry územního plánování
- ✓ Souvislost mezi územním plánováním a adaptací na klimatickou změnu
- ✓ Proč územní plánování někdy selhává
- ✓ Jak se zapojit
- ✓ Diskuse

Vybrané parametry územního plánování

- ✓ Společenská dohoda o využití území
- ✓ Prostorová politika obce/ města/ kraje/ státu
- ✓ Cíle a úkoly územního plánování – § 18 a § 19
stavebního zákona

Cíle územního plánování podle zákona

- ✓ **Vyvážený vztah podmínek** pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel
- ✓ Neohrožovat podmínky života budoucích generací
- ✓ Dosažení obecně prospěšného **souladu veřejných a soukromých zájmů**
- ✓ Územní plánování **ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí** přírodní, kulturní a civilizační **hodnoty** území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví.
- ✓ Určuje podmínky pro **hospodárné využívání zastavěného** území
- ✓ **Zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků**

Klimatická změna a územní plánování

- ✓ [Zásady urbánní politiky\(2017\)](#)
- ✓ [Politika architektury a stavební kultury \(2015\)](#)
- ✓ [Národní strategie regenerací brownfieldů 2019-2024](#)
- ✓ [Strategie přizpůsobení se změně klimatu \(2021\)](#)
- ✓ [Národní akční plán adaptace na změnu klimatu \(2021\)](#)

Klimatická změna a územní plánování

- ✓ Zásady urbánní politiky(2017)
- ✓ Politika architektury a stavební kultury (2015)
- ✓ Národní strategie regenerací brownfieldů 2019-2024
- ✓ Strategie přizpůsobení se změně klimatu (2021)
- ✓ Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2021)

Cíle podle vládních dokumentů

- ✓ Rozšiřovat zelenou/modrou infrastrukturu
- ✓ Omezit zábory zemědělské půdy a nezastavěného území (suburbanizace)
- ✓ Zajistit revitalizaci opuštěných a zanedbaných zastavěných ploch

Projevy selhání územního plánování

- ✓ Velké množství brownfieldů zůstává nevyužito
- ✓ Většina stavebních aktivit se odehrává na okrajích
- ✓ Nedostupná veřejná vybavenost
- ✓ Preference IAD

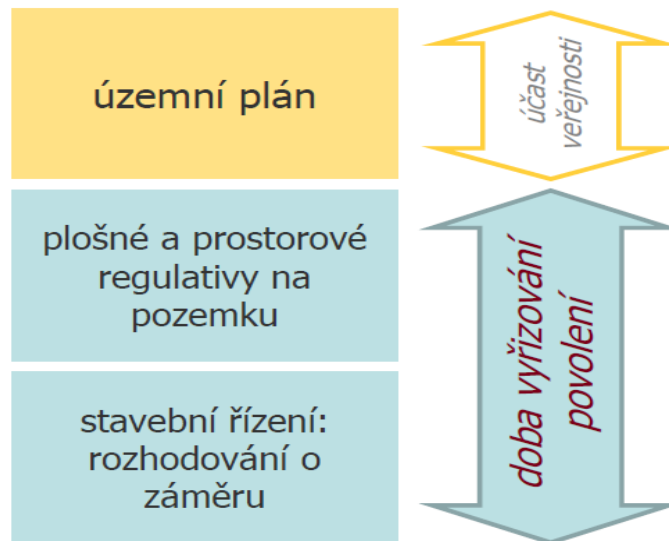
Důvody selhávání územního plánování

- ✓ Vztahy mezi aktéry – samospráva – státní dozor – soukromí majitelé pozemků
- ✓ V jakém detailu plánujeme a co regulujeme
- ✓ Časová prodleva mezi zadáním a realizací
- ✓ Ekonomické nástroje chybí
- ✓ Nízké povědomí o důležitosti územního plánování a jeho provazbě na ekonomická/hospodářská témata

Příklady dobré zahraniční praxe

Urychlení povolovacích řízení; účast samospráv a veřejnosti

současná praxe (nový stavební zákon ji nemění)

možné řešení (nový stavební zákon je neuvažuje)

Zdroj: Vejchodská E., Felcman, J. (2022) Plánovací smlouvy v novém stavebním zákoně: promarněná příležitost. Urbanismus a územní rozvoj 2/2022; upraveno

regulační plány

- posílí zastoupení veřejnosti a samospráv na utváření měst a obcí
- umožní zkrátit dobu od podání žádosti do jejího vyřízení

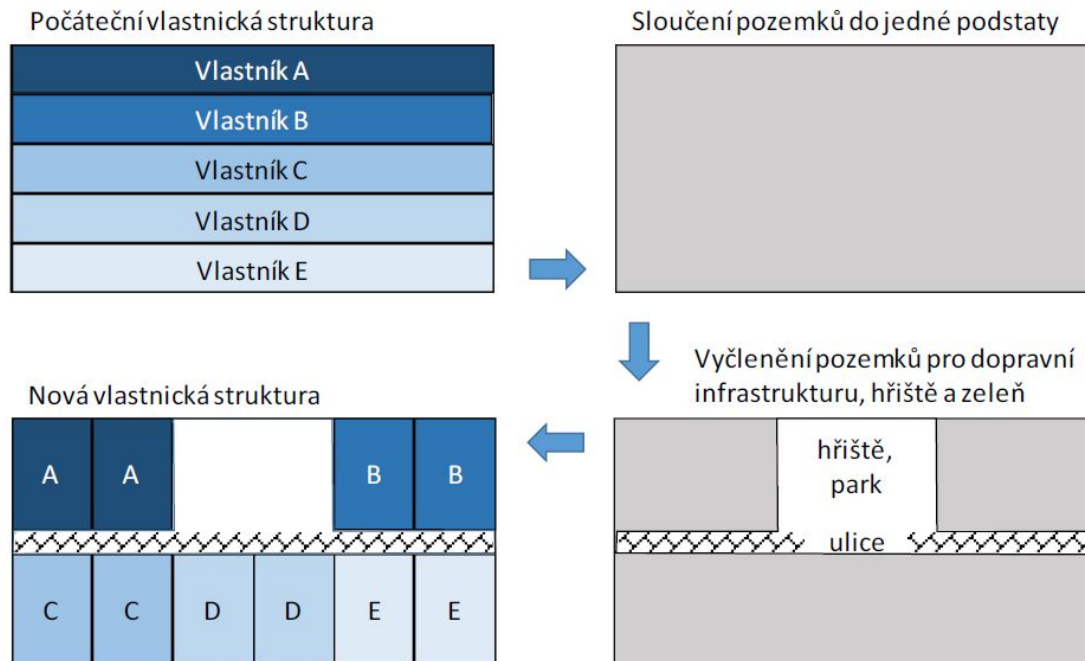
Příklady dobré zahraniční praxe

Regulační plán obytné čtvrti ve Freiburgu. Zdroj: Ing. Arch. Petr Klápště

Příklady dobré zahraniční praxe

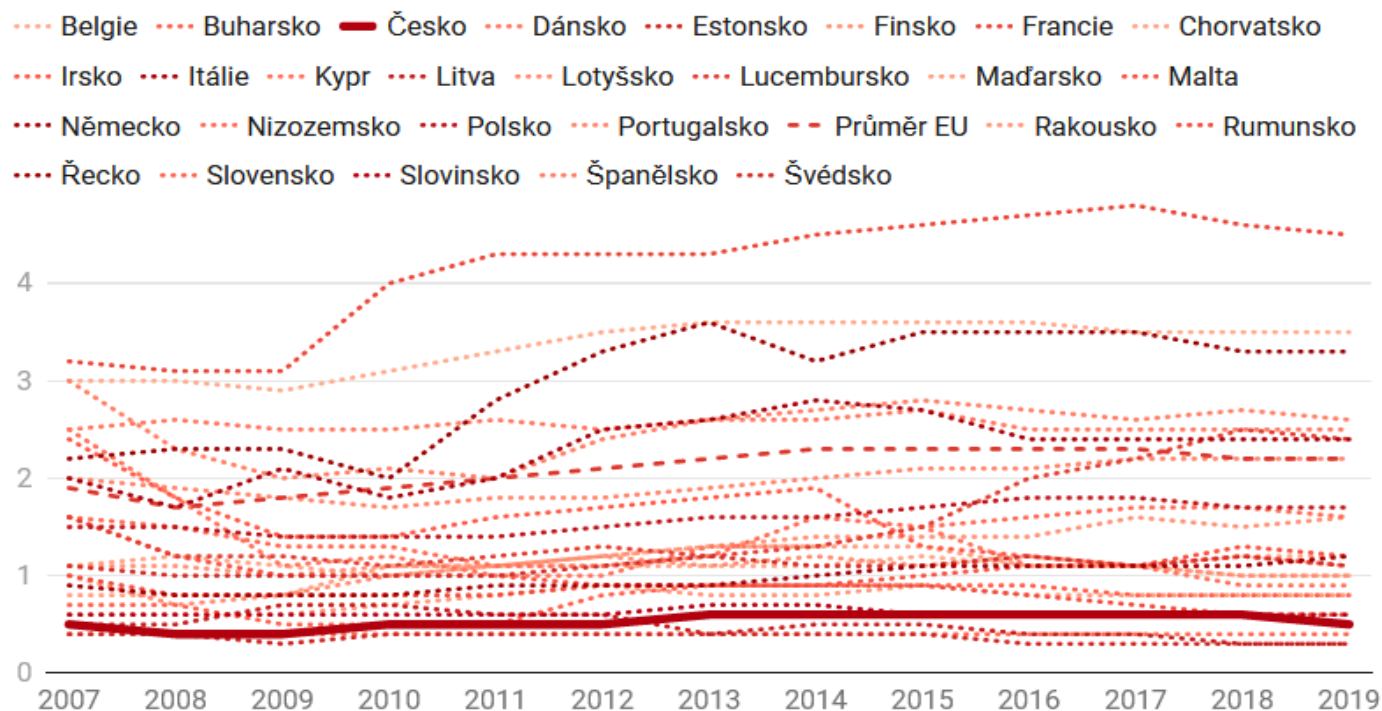
Reorganizace – tvorba nových vlastnických vztahů

Příklady dobré zahraniční praxe

Daň reflektuje tržní cenu nemovitosti

Výběr z nemovitostních daní v % HDP

Graf: Deník N • Zdroj: [Evropská komise](#) • [Stáhnout data](#) • Vytvořeno nástrojem [Datawrapper](#)

Příklady dobré zahraniční praxe

- ✓ Povinný příspěvek soukromého investora na financování veřejné infrastruktury
- ✓ Povinný díl (25-30%) sociálního/obecního bydlení
- ✓ Stát a samosprávy kooperují (pozemková politika)

Jak se můžete zapojit

- ✓ Nabídněte své odborné znalosti místní komunitě
- ✓ Seznamte se s dokumentací v místě, na kterém vám záleží - <https://uap.iprpraha.cz/#/>
- ✓ Komunikujte se zastupiteli

K zapamatování

- ✓ Územní plánování je prostorová politika obce; společenská dohoda o využití území
- ✓ Výsledky územního plánování žijeme každý den – vyplatí se zajímat se
- ✓ Lokální adaptace na změny klimatu je důležitá součást řešení klimatické krize a změny v přístupu k územnímu plánování jsou nezbytné

Doporučená četba

- ✓ Město pro každého. Okamura, Osamu; David Böhm; Jiří Franta, Labyrint 2020.
- ✓ Půda a její hodnota. Vejchodská, Eliška. Karolinum 2022
- ✓ Hustota a ekonomika měst. Autorský tým: Tomáš Hudeček, Martin Dlouhý, Pavel Hnilička, Lucie Leňo Cutáková, Michal Leňo. ČVUT 2018. Ke stažení na www.dataplan.info
- ✓ [Klimatický plán hlavního města Prahy](#), 2021

Děkuji za pozornost

Petra Kolínská

petra.kolinska@zelenykruh.cz

776 55 20 22